

Teema: Pistrikud ja rahutuvid – konflikt

Osa 1: Kuidas konfliktid tekivad?

Konflikt – nagu ka koostöö – on inimeste jaoks loomulik. Kuidas mõjutab see meie igapäevaelu ja ühiskonda ning kuidas mõjutas see inimesi läinud aegadel?

Käesoleva osa õpitulemused

Õpilased õpivad:

- analüüsima konfliktide põhjuseid ja tagajärgi;
- mõistma üksikisikute ja inimrühmade rolli konflikti arengus;
- eristama konflikti positiivseid ja negatiivseid tahke.

Õppematerjalid

Õppematerjal 1 Kaardid, katkendid, seinamaaling

Õppematerjal 2 Katkendid, mõistete määratlused, maal

Rühmatöö 1: Konflikti vallandajad (kestus 15 minutit)

Selle rühmatöö käigus selgitavad õpilased välja inimestevahelistest suhetest tulenevad võimalikud konfliktipõhjused. Jagage õpilased nelja rühma ning andke igale rühmale suur paber, millele on kirjutatud üks alltoodud suhteliikidest. Paluge seejärel õpilastel kirja panna põhjused, mis võivad viia neis inimrühmades konflikti tekkeni.

- *Naabrid*
- *Perekonnad*
- *Sõbrad*
- *Kooli- või töökaaslased*

Korraldage klassiga mõtete võrdlemiseks ja kõrvutamiseks arutelu. Paluge õpilastel oma varasemaid mõtteid üldistada, et nad mõistaksid ka laiemat pilti ja seda, kuidas tekivad ja kujunevad konfliktid riigi ja rahvusvahelisel tasandil. Selliste üldisemate elementide hulka võivad muu hulgas kuuluda ebavõrdsus, ebaõiglus, domineerimine, allasurumine, poliitilised seisukohad ja ideoloogia, ambitsioonid, konkurents jms.

Klassitöö 1: Revolutsioonid (kestus 15 minutit)

Esimese klassitöö käigus jõutakse konflikti põhjuste mõistmisest selleni, kuidas need põhjused inimesi mobiliseerivad ja muutusi nõudma panevad. Selleks võrreldakse ja kõrvutatakse kolme ajaloosündmuse lainet: 2011. aasta sündmusi Lähis-Idas (nn araabia kevad), 1989. aasta revolutsioone varem Nõukogude Liidu koosseisu kuulunud Ida-Euroopa riikides ning Euroopas 1848. aastal aset leidnud revolutsioone.

Paluge õpilastel uurida õppematerjalis 1 sisalduvaid kaarte. Võib-olla tuleb õpilastel nende sündmuste osas mälu värskendada või nendest lühike ülevaade anda, et nad kõnealuste

revolutsioonide konkreetsetest asjaoludest hästi aru saaksid. Selgitage neile ka doominoefekti, mis on nende kolme revolutsioonilaine ühiseks nimetajaks.

Laske neil seejärel lugeda õppematerjalis 1 sisalduvat katkendit ajaloolaste kirjutatud artiklist. Paluge õpilastel välja tuua artiklis analüüsitud 2011. aasta, 1989. aasta ja 1848. aasta sündmuste sarnasused ja erinevused. Arutage nende tähelepanekuid ühiselt kogu klassiga ning aidake neil leida arutelu lõpuks revolutsiooni mõistele selline määratlus, mis võimaldaks seda eristada teistest konfliktidest, pidades silmas kodanikuühiskonna osalust, ideaalide osatähtsust jne.

Klassitöö lõpetuseks laske õpilastel arutleda õppematerjalis 1 sisalduva viimase allika (seinamaaling) tähenduse üle. Milliste sümbolite abil siin revolutsioonilist tähendust edasi antakse? Kuidas seonduv see käesoleva töö käigus käsitletud revolutsioonidega? Miks kasutati 2011. aasta ja 1848. aasta sündmuste puhul võrdlust kevadega ning kuidas seda antud seinamaalingu kontekstis mõista? Kas see võrdlus on asjakohane?

Rühmatöö 2: Ühiskonna vägivaldsus (kestus 15 minutit)

Iga konflikt võib muutuda vägivaldseks. Käesoleva ülesande raames arutavad õpilased selle üle, kuidas vägivald kujutamine, kajastamine ja esitamine ühiskonna vägivaldsust mõjutab.

Korraldage klassis ühine arutelu ja laske õpilastel leida vastused järgmistele küsimustele:

- Milliste meelelahutuste või vaba aja veetmise viiside kaudu me vägivaldaga kokku puutume?
- Kas selline kokkupuude muudab meid vägivaldsemaks? Miks? Või miks mitte?
- Kas teatavaid vägivalda tahke romantiseerivad meelelahutused või vaba aja tegevused annavad aimu ka ühiskonna üldisest suhtumisest vägivalda?

Edasi paluge õpilastel võrrelda ja kõrvutada praegust olukorda olukorraga Esimese maailmasõja järgses Itaalias, kus vägivalda propageerimine (eelkõige teatavate kunstnike töödes) toetas fašistliku ideoloogia esilekerkimist. Eelkõige tuleks käsitleda kahte selle ajastu futuristi: luuletajat ja maalikunstnikku Filippo Tommaso Marinetti (1874–1944), kes oli futuristide manifesti autor ja üks Itaalia Rahvusliku Fašistliku Partei esimesi toetajaid, ning maalikunstnikku Alfredo Gauro Ambrosi (1901–1945), kes töötas ajavahemikul 1920–1940 Benito Mussolini teenistuses.

Paluge õpilastel analüüsida õppematerjalis 2 sisalduvaid dokumente ja nende üle väikestes rühmades arutada. Laske neil alltoodud küsimustele kirjalikult vastata.

- Kuidas käsitletakse vägivalda äsja loetud futuristide manifesti katkendis?
- Kas futuristide manifesti katkendit võiks pidada vihakõneks, nagu seda on määratlenud Euroopa Nõukogu? Miks?
- Mida ütleb Alfredo Gauro Ambrosi maal Mussolinist futurismi ja fašismi vaheliste seoste kohta Esimese maailmasõja järgses Itaalias? Kirjeldage visuaalseid võtteid, millega sellist muljet luuakse. (NB: lenduri vaatenurgast lähtuv *aeropittura* oli just futuristide poolt 1929. aastal kasutusele võetud tehnika, mis lähtus mõttest, et lennundus ja tehnoloogia pakuvad maalikunsti jaoks uusi perspektiive ja uut reaalsust.)